

Statsrådsberedningen
Kansliet för allmänna rådet och Coreper I

Allmänna rådets möte den 16 september 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Icke lagstiftande verksamhet

3. **Förberedelse för Europeiska rådets möte den 23–24 oktober 2025: dagordning**

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Allmänna rådet ska diskutera dagordningen inför mötet i Europeiska rådet 23–24 oktober 2025. På den preliminära dagordningen står Ukraina, Mellanöstern, säkerhet och försvar, bostäder, EU:s konkurrenskraft och den gröna och digitala omställningen, EU i världen och migration.

Allmänna rådet kommer vid mötet i oktober att förbereda slutsatserna inför Europeiska rådets möte. EU-ministern kommer samråda med EU-nämnden

inför detta. Statsministern kommer därefter samråda med EU-nämnden inför mötet i Europeiska rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Ukraina: Regeringen arbetar för en rättvis och hållbar fred grundad i folkrätten med respekt för Ukrainas suveränitet och territoriella integritet. Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt. Regeringen arbetar för att EU ska öka trycket på Ryssland genom ytterligare sanktioner och andra åtgärder, däribland åtgärder mot energiexport i syfte att begränsa den ryska statens inkomster. Regeringen verkar för att kommissionen snarast lägger fram konkreta förslag för att kunna använda grundkapitalet av de immobiliserade ryska tillgångarna till stöd för Ukraina, i enlighet med folkrätten och EU-rätten.

Regeringen verkar för ett fortsatt stöd till Ukrainas EU-närmande och verkar för att framsteg nås utan dröjsmål.

Mellanöstern: Regeringen välkomnar fortsatt fokus på hur EU på bästa sätt kan bidra till fred och säkerhet i Mellanöstern. Det sätt som den israeliska regeringen nu bedriver kriget i Gaza på är oacceptabelt. Israel måste leva upp till sina skyldigheter att skydda civila och civil infrastruktur samt säkerställa ett obehindrat humanitärt tillträde i enlighet med internationell humanitär rätt. Humanitärt bistånd, i stor skala, måste omedelbart släppas in och kunna nå människor på ett tryggt sätt. Regeringen arbetar för att EU ska öka trycket på Israel, genom exempelvis suspendering av handelsdelen i associeringsavtalet mellan EU och Israel. Ökad press måste omedelbart sättas på terroristorganisationen Hamas, som bär ett tungt ansvar för den katastrofala situationen. EU:s medlemsländer behöves samlas bakom sanktioner emot Hamas politiska ledarskap. Regeringen har också efterlyst nya och utökade förslag om ökad press på Hamas. Gisslan måste friges omedelbart och ovillkorligen. Regeringen vill, tillsammans med övriga EU, se en omedelbar vapenvila och ett varaktigt slut på stridigheterna. Hamas måste avväpnas och upplösas och kan inte ha en plats i ett framtida styre av Gaza. En hållbar fred mellan Israel och Palestina måste bygga på en förhandlad tvåstatslösning.

Säkerhet och försvar: Regeringen delar bedömningen att Europas försvarsberedskap och medlemsstaternas försvarsförmåga, inklusive civil beredskap, måste stärkas mot bakgrund av det försämrade säkerhetspolitiska läget. Vitboken för europeisk försvarsberedskap och beredskapsunionsstrategin är viktiga verktyg i detta arbete. Det är av vikt att skyndsamt fylla de kritiska förmågegapen, att processen är medlemsstatsdriven och att den bidrar till att uppfylla Natos förmågemål. Regeringen anser att det är viktigt med en stark och konkurrenskraftig europeisk försvarsteknologisk och -industriell bas. Regeringen kommer fortsatt verka för att deltaganderegler i kommande program och initiativ inte missgynnar svensk industri och att det inte åläggs villkor som begränsar

medlemsstaternas möjlighet att på ett så effektivt sätt som möjligt stärka den militära förmågan.

Det ligger i Sveriges intresse att andra medlemsstater rustar upp sina försvarsförmågor och regeringen stödjer låneinstrumentet SAFE. Regeringen välkomnar också möjligheten för EU:s partners, inklusive Ukraina, att ingå samarbeten inom ramen för SAFE. Regeringen verkar för att ett avtal med Storbritannien och Kanada, som ska möjliggöra för dem att delta, antas så snart som möjligt.

Bostäder: Regeringen anser att en europeisk plan för bostäder till överkomlig kostnad (*European plan for affordable housing*) ska underlätta för företag inom sektorn och förbättra förutsättningarna för den gemensamma marknaden att skapa det utbud av bostäder som behövs, utan offentliga subsidier. Planen måste vidare medge en flexibilitet i medlemsstaternas tillämpning, så att nationella bostadsmarknaders funktionssätt inte otillbörligt påverkas.

EU:s konkurrenskraft och den gröna och digitala omställningen:

Regeringen anser att EU behöver stärka sin konkurrenskraft och öka sin produktivitet för att möta de utmaningar vi står inför. För att åstadkomma detta behövs en fördjupad inre marknad, inte minst genom borttagande av hinder och ökad efterlevnad. Därav strävar regeringen för ökad öppenhet, regelbaserad handel och tecknandet av nya frihandelsavtal. Åtgärder bör även fokusera på att minska regelbördan för företag, stärka EU:s kapitalmarknader och stärka förutsättningarna för forskning och innovation.

Arbetet med den gröna och digitala omställningen ska gå hand i hand med konkurrenskraftsarbetet. Den gröna omställningens potential att utgöra en motor för EU:s konkurrenskraft ska nyttjas fullt ut. Fossila bränslen måste fasas ut och tillgången till stabil och fossilfri energi behöver öka baserat på en teknikneutral ansats där både förnybar energi och kärnkraft är viktiga. Förutsättningarna för forskning och innovation i EU som bidrar till att både nå EU:s klimatmål och samtidigt stärka EU:s konkurrenskraft, behöver värnas.

EU i världen: Regeringen verkar för att EU ska inta en samlad och konstruktiv hållning i relationerna med tredjeländer och strategiska partners, med syfte att stärka EU:s globala roll och främja lösningar på gemensamma utmaningar. Diskussionerna väntas beröra relationerna med samarbetspartners i ljuset av de senaste ekonomiska och geopolitiska utvecklingarna.

Migration: Parallellt med genomförandet av migrations- och asylpakten behöver mer göras för att minska den irreguljära migrationen till Sverige och EU och effektivisera återvändandet, där förslaget till ny lagstiftning på området är viktigt att ta vidare.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

4. Lagstiftningsplanering: avsiktsförklaring

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Den 10 september 2025 håller kommissionens ordförande sitt årliga tal om tillståndet i den Europeiska unionen i Europaparlamentet. Det är Ursula von der Leyens första anförande om tillståndet i EU sedan den nuvarande EU-kommissionen tillträdde och sedan Europaparlamentsvalet förra året. I samband med detta skickar även kommissionen sin avsiktsförklaring till rådets ordförande och Europaparlamentets talman. Vid Allmänna rådet den 16 september avser rådet diskutera avsiktsförklaringen. Kommissionen väntas presentera sitt arbetsprogram för 2026 i oktober 2025.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Avsiktsförklaringen har ännu inte delgivits medlemsstaterna. Från regeringens sida är det angeläget att kommissionen tar vidare arbetet särskilt vad gäller stöd till Ukraina och för att stärka EU:s långsiktiga konkurrenskraft genom åtgärder som främjar handel, innovation och forskning, förenklar regelverken samt fördjupar den inre marknaden. Även klimatet och kriminaliteten är prioriterade frågor.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Regeringen får anledning att återkomma i frågan när kommissionen presenterat arbetsprogrammet.

5. Rättsstatsdialog: horisontell diskussion

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Den horisontella rättsstatsdialogen kommer att äga rum inom den ram som fastställdes i Allmänna rådets slutsatser den 14 december 2014. Sedan 2020 genomförs dialogen i ett strukturerat format med en horisontell diskussion under hösten kompletterad av landspecifika diskussioner under höst och vår. Dialogen utvärderades under hösten 2023 och ordförandeskapsslutsatserna bekräftar väsentligen detta arbetssätt. Den horisontella rättsstatsdialogen utgår från den allmänna delen i kommissionens rättsstatsrapport. Liksom tidigare granskar kommissionen i årets rapport utvecklingen i medlemsstaterna inom fyra områden: domstolsväsendet, korruptionsbekämpning, mediernas frihet och mångfald samt bredare institutionella frågor om kontroller och motvikter. I årets rapport har KOM även lyft fram inre marknadsdimensionen av rättsstatens principer. Rättsstatsdialogen ingår bland EU:s instrument tillsammans med verktyg som villkorlighetsmekanismen kopplad till EU-budgeten och artikel 7-proceduren.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att rättsstatsdialogen är en nödvändig del av arbetet med att stärka respekten för rättsstatens principer i hela EU och välkomnar den kontinuerliga dialogen om utvecklingen i unionen med utgångspunkt i kommissionens rättsstatsrapport. Kommissionen anger i årets rapport att 57 procent av 2024 års rekommendationer har följts upp av medlemsländerna, vilket är en minskning jämfört med året före. Det finns fortfarande allvarliga brister i EU på samtliga av de områden som granskas av kommissionen. Regeringen välkomnar att fyra kandidatländer ingår i kommissionens rättsstatsrapport.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

6. Utvecklingen av rättsstatssituationen i utvalda kandidatländer

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

EU-kommissionen granskar årligen situationen på rättsstatsområdet i alla EU:s medlemsstater med utgångspunkt i fyra områden: rättssystemet, korruptionsbekämpning, mediemångfald och andra institutionella kontroller och motvikter. I årets rapport har KOM även lyft fram inre marknadsdimensionen av rättsstatens principer. Inför förra årets rättsstatsrapport tog kommissionen initiativ till att även inkludera de fyra kandidatländer som då hade kommit längst i sina anslutningsförhandlingar, i syfte att uppmuntra deras reformarbete på området. De fyra kandidatländerna – Albanien, Montenegro, Nordmakedonien och Serbien – omfattas också av årets rapport, och kommissionen avser att successivt inkludera fler kandidatländer allteftersom de bedöms vara redo. De fyra aktuella kandidatländerna har bjudits in att delta i diskussionen vid mötet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar att Albanien, Montenegro, Nordmakedonien och Serbien omfattas av kommissionens årliga rättsstatsrapport. Rättsstatens principer är av grundläggande betydelse och utgör ett fundament för hela EU-samarbetet. Respekt för rättsstatens principer är av central betydelse för en trovärdig och meritbaserad utvidgningsprocess. Att inkludera kandidatländerna i den årliga rättsstatsdialogen är ett sätt att tydliggöra detta och förbereda länderna för framtida EU-medlemskap. Rapporterna för de fyra kandidatländerna inom ramen för årets rättsstatsdialog kompletterar, men ersätter inte, de villkor, rapporter och rekommendationer som ges inom ramen för den ordinarie anslutningsprocessen. Regeringen avser framhålla vikten av att kandidatländerna driver reformarbetet framåt och ser positivt på att fler kandidatländer, såsom Ukraina och Moldavien, inkluderas i kommande rapporter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen.

7. Övriga frågor

-